

Лектор дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка дисципліни на
moodle.nati.org.ua

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Основи екології»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма Підприємництво та торгівля

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лавська Наталія Вікторівна, кандидат
сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри
агрономії

nlavska@gmail.com

<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=1009>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи екології» допомагає формувати у студентів необхідної бази знань з теоретичних і практичних питань сучасної екології, розуміти механізм впливу людської діяльності на стан довкілля, здійснювати аналіз основних джерел впливу на оточуюче природне середовище та першочергових вимог щодо його збереження.

Курс має на меті ознайомлення студентів з основними положеннями екологічної науки, а саме: вченням про біосферу та екосистеми, проблемою джерел та потоків енергії в екосистемах, закономірностями дії екологічних факторів. У курсі передбачається також вивчення біотичних взаємовідносин між окремими організмами та їх популяціями. Вивчаючи цю дисципліну, студенти мають засвоїти закони формування структури і функціонування, розвитку (природної та антропогенної динаміки) живих систем, концентруючи увагу на їхніх цілісних властивостях, таких як стійкість, продуктивність, надійність, кругообіг речовини і баланс енергії.

Мета вивчення навчальної дисципліни – ознайомити студентів з основними положеннями екологічної науки, а саме: вченням про біосферу та екосистеми, проблемою джерел та потоків енергії в екосистемах, закономірностями дії екологічних факторів. У курсі передбачається також вивчення біотичних взаємовідносин між окремими організмами та їх популяціями. Вивчаючи цю дисципліну, студенти мають засвоїти закони формування структури і функціонування, розвитку (природної та антропогенної динаміки) живих систем, концентруючи увагу на їхніх цілісних властивостях, таких як стійкість, продуктивність, надійність, кругообіг речовини і баланс енергії.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкрити об'єкт, предмет і методи сучасної екології;
- засвоїти основні терміни, поняття й теоретичні положення сучасної екології, загальні закономірності розвитку та взаємодії системи "людина – суспільство – біота – довкілля";
- дослідити основні форми та особливості антропогенної дії на оточуюче природне середовище;
- ознайомитися з природно-науковими та економічними основами раціонального природокористування, економічними основами охорони довкілля від забруднення;
- освоїти основні нормативні документи й закони України у сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування, основні методи управління якістю навколишнього середовища та раціонального природокористування;
- сприяти формуванню екологічного світогляду майбутніх фахівців.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

дисципліни, що передують: менеджмент, безпека праці і життєдіяльності;

дисципліни, що забезпечуються: технологія виробництва продукції рослинництва і

тваринництва, маркетинг, зовнішньоекономічна діяльність підприємства.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми Підприємництво та торгівля спеціальності 076 Підприємництво та торгівля.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності або в процесі навчання, пов'язані з екологією, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких та торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК): здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК): здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких та торговельних структур; здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності; здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур; здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур; здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків; здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів та міжнародної комерції в агробізнесі.

Програмні результати навчання (ПРН): застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, та торговельній діяльності; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких та торговельних структур; вміння вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; застосовувати знання й уміння для забезпечення організації аграрного виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції за умов використання ефективних технологій у рослинництві та тваринництві.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
Модуль 1. Основні екологічні фактори та їх вплив на рослинність				
Тема 1: Предмет вивчення екології, її завдання та методи. Зв'язки екології з іншими науками	2/0/6	Знати предмет та об'єкт вивчення, структуру екології. Розуміти роль у сучасному суспільстві. Вміти застосовувати зв'язки екології з іншими науками в професійній діяльності	Виконання самостійної роботи	10
Тема 2. Навколишнє середовище та його значення. Основні екологічні фактори та їх вплив на рослини й рослинність	2/2/10	Знати: види навколишнього середовища, екологічні чинники, екологічні компоненти. Розуміти: показники популяцій, принципи функціонування екосистем. Вміти: застосовувати на практиці закони екології	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тема 3.	2/2/8	Знати: екологічні чинники життя	Захист	15

Екологічний вплив біотичних факторів на рослинний організм		рослин, групу екологічних факторів, біотичні фактори, поняття симбіозу й паразитизму. Розуміти: пряму й непряму дію екологічних факторів, взаємодію живих організмів у популяціях. Вміти: застосовувати знання в професійній діяльності	практичної роботи. Виконання самостійної роботи	
Тема 4. Біосфера – глобальна екосистема Землі. Глобальні екологічні проблеми	2/2/8	Знати: терміни «біосфера» та «жива речовина», загальні властивості біосфери. Розуміти: кругообіг речовин та енергії в біосфері, глобальні екологічні проблеми. Вміти: використовувати сучасні зміни клімату та екологічні проблеми в професійній діяльності	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тема 5. Антропогенний вплив на навколишнє середовище	2/4/8	Знати: джерела, види й масштаби забруднення навколишнього середовища, найпоширеніші забруднювачі, явище синергізму. Розуміти: поведінку забруднювачів у природному середовищі, вплив різних галузей промисловості на стан довкілля. Вміти: обирати заходи щодо зменшення рівня забруднення об'єктів навколишнього природного середовища.	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тести до модуля 1				30
Разом за змістовим модулем 1				100
Модуль 2. Охорона довкілля та раціональне природокористування				
Тема 6. Економічні механізми охорони природного середовища та раціонального природокористування	2/2/6	Знати: класифікацію природних ресурсів і відходів, економічний механізм охорони довкілля, екологічне страхування. Розуміти: принципи раціонального природокористування, сучасні екологічні вимоги до діяльності людини. Вміти: визначати економічні та соціальні збитки від забруднення навколишнього середовища, стимулювати природоохоронну діяльність суб'єктів підприємницької діяльності	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тема 7. Екологічний моніторинг довкілля. Контроль якості стану довкілля в Україні	2/4/8	Знати: принципи та завдання державного моніторингу навколишнього середовища, види моніторингу. Розуміти: підсистеми екологічного моніторингу. Вміти: приймати участь у здійсненні екологічного моніторингу	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тема 8. Екологічний менеджмент та маркетинг	2/2/6	Знати: характерні особливості та завдання екологічного аудиту та екологічної експертизи, типи екологічної експертизи. Розуміти: принципи екологічної експертизи. Вміти: приймати участь в екологічній експертизі	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15

Тема 9. Екологічна безпека та екологічні ризики	2/2/8	Знати: імовірність та величину збитку, потенційний екологічний ризик, види ризику. Розуміти: небезпечну ризикову ситуацію, складові частини екологічного ризику. Вміти: визначати екологічний ризик й приймати рішення щодо його усунення	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	10
Тема 10. Світова екологічна політика. Міжнародна інтеграція у сфері екології	4/2/8	Знати: основні складові екологічної кризи світу, призначення та діяльність Міжнародних екологічних організацій, основні принципи міжнародної екологічної співпраці. Розуміти: Міжнародну екологічну політику, Міжнародні проекти. Вміти: застосовувати знання в професійній діяльності	Захист практичної роботи. Виконання самостійної роботи	15
Тести до модуля 2				30
Разом за змістовим модулем 2				100
Всього за навчальну роботу $R_{нр} = (R_{1зм} + R_{2зм}) : 2$				100
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПО КУРСУ

1. Бойченко Сергій, Шаманський Сергій Інноваційні екологічно безпечні технології у водовідведенні : монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 306 с.
2. Екологічна безпека / Мороз Олександр та ін. Київ : Кондор, 2021. 292 с.
3. Краснянський Михайло Екологічна безпека. Київ : Кондор, 2018. 180 с.
4. Мадж С.М. Концепція структурно-функціональних змін розвитку антропогенно трансформованих водних екосистем: монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 242 с.
5. Мягченко Олександр Основи екології. Київ : Кондор, 2019. 312 с.

6. Радовенчик Ярослав, Гомеля Микола, Трус Інна Екологічні аспекти керування якістю навколишнього середовища. Київ : Кондор, 2020. 208 с.

7. Юрченко Л. Екологія. Київ : Кондор, 2019. 304 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний курс з дисципліни «Основи екології». URL:
<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=1009>

Гарант освітньої програми _____ Андрій СЕМЕНІХІН _____